GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 41. Marti, 19|7 Aprile 1881.

Solidaritate.*)

1860—1865.

Brasiovu, in Februariu a. c.

XXV. Nepregatiti, lipsiti de-o organisatiune interióra mai solida, fara unu partidu compactu, care se tiena susu drapelulu nationalitatii si sè nu siovaiésca nici unu momentu in lupt'a pentru realisarea drepteloru postulate ale poporului romanu, intrara deputatii romani ardeleni in diet'a Transilvaniei, care a fost deschisa la 16 Iuliu 1863.

Nu era in adeveru lucru puçinu de a pretinde dela Romanii ardeleni, cá in timpu abia de trei ani se precurga o cale, pentru care altoru popóre le-a trebuitu totu atàti dieci de ani, un'a inse se potea asteptá dela ei cu totu dreptulu, cá façia de nesce impregiurari atàtu de favorabile causei romane, sè se grupeze cu totii in giurulu programei natiunale dela 1848, asia cá nici unu medilocu, nici unu feliu de promissiune se nu fia in stare ai abate dela postulatele fundamentale natiunale.

Acést'a din nenorocire nu s'a intemplatu. Causele le cunóscemu de ajunsu din articulii precedenti. Spiritulu de sine statatoriu natiunalu ajunse a fi mai de totu suprimatu in urm'a celoru doue adunari dela 1861 si 1863. Parol'a dilei era: a lucrá asia cá se placa guvernului. Ce-i dreptu guvernulu austriacu se arată fórte amicabilu façia de Romani si de caus'a loru, dér' elu ii sprijinea numai sub conditiune, si acést'a impregiurare ar' fi fost de ajunsu cá se provóce neincrederea conducètoriloru romani. Ei trebuiea dér' sè se pazésca si se iea tóte mesurile de precautiune pentru viitoriu, cá se nu fia surprinsi pe neasteptate de-o vreme rea, care se nimicésca totu ce au claditu.

Deputatii romani ardeleni dela 1863 au fost alesi cea mai mare parte d'intre functionari, ear' restulu a fost compusu mai cu séma din ómenii de incredere ai presiedintiloru comissiunei permanente. Astfeliu a predomnitu si in dieta partid'a cu mai multe capete, care era in realitate intielésa numai in punctulu cá se mérga cu guvernulu. Curèndu s'a si aratatu in dieta, unde au inceputu se jóce interessele, cà diversitatea opiniuniloru chiaru intre conducètori era fórte mare si cà nici in cestiunile cele mai vitale nu se poteau pe deplinu intielege. Unulu din conducè'ori se plangea de ambitiuni false, de intrigi si invidii, de lipsa de sinceritate, altulu se màhnea asupra relei intielegeri, ce domnea in clubulu deputatiloru romani, nici unulu inse nu se intrebá, cà ó e este possibilu se prospereze solidaritatea acolo unde esista atàtu de puçina omogenitate intre barbatii conducètori?

Sub aceste impregiurari deputatii romani dela diet'a din 1863 nu au fost in stare a desvoltá o activitate energica solidara, pentru asigurarea intereselоru natiunalitatii romane. Astfeliu nu le-a fost possibilu a se folosi de ocasiunea buna ce li se presentá si s'au alesu numai cu aceea ce li s'a concessu de buna voie in schimbulu unoru mari jertfe aduse ideei de unitate a imperiului.

Cestiunea egalei indreptatiri natiunale era strinsu legata de cestiunea uniunei. Deputatii romani dela 1863 trebuiea dér' se straruiésca cá aceste cestiuni sè se resolve inainte de a se demite diet'a la pertractari pentru tramiterea de deputati la Reichsrath. Acést'a nu s'a facutu. Inainte de a se fi garantatu vr'unu dreptu poporului romanu diet'a a alesu si a tramisu deputati la Vien'a.

Ungurii si Secuii ardeleni nu luara parte la lucrarile dietei din 1863, din causa cà a fost convocata pe bas'a unui regulamentu provisoriu de alegere, octroatu, ear' nu pe bas'a articuliloru de lege, cari eschideau cu totulu pe Romani dela esercitarea drepturiloru politice. Ei bine, Monarchulu nu voiea se mai eschida pe poporulu celu mai numerosu din Ardealu dela participarea la dieta si facù acelu regulamentu, ear' pe representantii tierii o provocà se-'si faca o lege electorala si se-o astérna spre sanctiunare. Deputatii romani din dieta trebuiea se staruiésca cá dorinti'a Monarchului se sè implinésca càtu mai curèndu cu atàtu mai vèrtosu càci fara de o lege de alegere satisfacètóre tóte drepturile ar' fi remasu ilusorie. Déca Romanii ardeleni inca si astadi sunt eschisi dela esercitarea celui mai capitalu dreptu politicu, au se-o multiamésca mai multu lipsei de energie ce au documentat'o deputatii romani dela 1863 in privinti'a acestei legi, care a remasu pèna astadi nesanctiunata.

Resultatulu activitatii deputatiloru romani in diet'a dela 1863 a culminatu in legea pentru egal'a indreptatire a natiunei romane si a confessiuniloru ei intre marginele constitutiunei transilvane. Reproducemu acést'a lege memorabila, prin care Monarchulu nostru a fost recunoscutu la 1863 in façi'a lumei dreptulu poporului romanu de a se constitui si organisá in acést'a tiéra pe bas'a perfectei egalitati cu popórele conlocuitóre.

Noi Francisc u Josifu Antaiulu,

din grati'a lui Dumnedieu Imperatu alu Austriei, Rege apostolicu alu Ungariei, Boemiei, Dalmatiei, Croatiei, Slavoniei, Galitiei, si Lodomeriei; Rege alu Lombardiei, Venetiei si Iliriei, Rege aln Ierusalimului etc. Archiduce alu Austriei; Mare Duce alu Toscanei si alu Cracoviei; Duce alu Lotaringiei, alu Salisburgului, Stiriei, Carintiei, Carnioliei si alu Bucovinei; Mare Principe alu Transilvaniei; Marchione alu Moraviei; Duce alu Silesiei superióre si inferióre, alu Modenei, Parmei, Piacentiei si Guastalei, alu Ausvitiei si Zatorului, alu Tesinei, Friaulei, Ragusei si Zarei; Comite principatu alu Habsburgului si alu Tirolului, alu Chiburgului, Goritiei si Gradiscei; Comite alu Secuiloru; Principe de Trientu si Brixeu; Marchione alu Lausitiei superióre si inferióre si alu Istriei; Comite de Hohenombs si Feldkirch, Bregenti'a Sonnenberg etc.; Domnu de Triestu, Cattaro si in Marchionatulu Vendicu; Mare Voivodu alu Voivodinei Serbiei etc.

facemu prin acést'a de scire si cunoscutu:

Representantii iubitului Nostru Mare-Principatu alu Transilvaniei, conchiamati prin regesculu Nostru rescriptu din 21 Aprile 1863 pe 1 Iuliu alu acelui anu in liber'a Nóstra cetate regésca Sibiiu si adunati acolo in dieta, Ne au substernutu pe cale constitutionala unu articulu de lege privitoriu la efectuirea egalei indreptatiri a natiunei romane si a confessiuniloru ei pre lenga pré umilit'a loru rugaminte depusa in representatiunea loru din 7 Octobre 1863, pentru cá se damu acestui articulu prégratiós'a Nóstra acceptare, confirmare si sanctiune.

Cuprinsulu acestui articulu de lege este urmatoriulu:

Articulu de lege

privitoriu la efectuirea egalei indreptatiri a natiunei romane si confessiuniloru ei.

§. 1. Natiunea romana, religiunea greco-catolica cá atare si religiunea greco-orientale se recunoscu prin lege intru intielesulu constitutiunei transilvane intocma cá si celelalte trei natiuni si patru confessiuni recunoscute ale Transilvaniei.

§. 2. Biseric'a greco-catolica cá atare si biseric'a greco-orientala au totu acea pusetiune de dreptu de sine statatória in Marele Principatu alu Transilvaniei, si totu acea libertate de a se organisá in afacerile loru interne, care le ocupa celelalte biserici ale tierei, recunoscute prin lege si recepte dupa dreptulu de statu, adeca: biseric'a romano-catolica, biserica de religiunea evangelico-elvetica, biserica de religiunea evangelico-augsburgica si biseric'a unitara, pre bas'a legiloru tierei, cari garantéza pe deplinu libertatea religiunei si a consciintiei.

Pre lenga reservarea dreptului de suprainspectiune alu corónei, determinatu prin legile Marelui Principatu alu Transilvaniei, ce 'i compete de alu eserceá in intielesulu constitutiunei, suntu asiadéra tóte acestea biserici indreptatite de a-'si regula, administrá si conduce tóte afacerile loru eclesiastice intru intielesulu asiediaminteloru loru canonice si bisericesci, precum si afacerile loru scolastice, fundatiunile, fondurile si institutele loru, independinte de ori si care influintia a vreunei alte biserici.

§ 3. Cele patru natiuni recunoscute prin lege si adeca: natiunea Maghiariloru, Secuiloru, Sasiloru si a Romaniloru façia un'a cu alt'a suntu pe deplinu egalu indreptatite, si cá atari se folosescu in sensulu constitutiunei Transilvane de asemene drepturi politice. Liberulu esercitiu religionariu, precumu si egalitatea de dreptu cetatianu si politicu a tuturoru locuitoriloru tierei fara distinctiune de nationalitate si confessiune nu sufere prin acést'a nici o restringere.

§ 5. Numirile diferite ale partiloru tierei nu intemeiaza si nu dau pe seam'a natiunalitatiloru singuratice nici unu feliu de drepturi politice.

§ 6. In marc'a Marelui Principatu alu Transilvaniei se vá suscepe un'a emblema propria pentru natiunea romana.

§. 7. Tóte legile tierei, care stau in contradicere cu determinatiunile legei acestei'a suntu desfiintiate si fara potere de lege.

§ 8. Poterea obligatória a legei acestei'a intra in activitate fara amanare.

Acést'a prea umilita rugaminte a credintiosiloru Nostri representant ai iubitului Nostru Mare-Principatu alu Transilvaniei adunati in dieta, primindu-o Noi cu complacere, damu articlului de lege trecutu mai susu intru totu cuprinsulu lui, cesareo-regasca si domnésc'a Nóstra asceptare, confirmare si sanctiune, eara pe memoratii credintiosi representanti ai acelei tieri ii asiguramu, cumca acestu articulu petrecutu prin acést'a in cartea de legi a Marelui Principatu alu Transilvaniei ilu vomu observá atàtu Noi Insine, càtu si vomu face, cá se fia observatu prin toti credintiosii Nostri, intocm'a precum Noi pe acelasi in poterea acestui docomentu alu Nostru de acumu ilu acceptamu, ratificamu, incuviintiamu si confirmamu.

Datu-s'a in castelulu Nostru de desfatare Schönbrunu, in 26. Octobre anulu un'a miie, optu sute siésedieci si trei, alu imperatirei Nóstre alu cincisprediecelea.

Franciscu Iosifu m. p.

C. F. de Nádasdy,
Eugeniu de Friedenfels.

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans." din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 28, 30, 35 si 39 din 1881. Red.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Vorbindu despre siansele partideloru la viitórele alegeri diarulu unguresc u oficiosu, scrisu nemtiesce, „Pester Lloyd" sustiene, cà guvernulu si partid'a lui in tiéra ar' deveni pe di ce merge mai tare si cà ar' face mari progresse intre poporu (sic!) asia, cà victori'a tisaistiloru la alegeri ar' fi cá si sigura. Dela o fóia guvernamentala nu se póte asteptá unu altu limbagiu, ea pèna ce va mai fi possibilu va sustiené mereu, cà partid'a guvernului va fi cea mai tare; dovada inse, cà „P. Ll." nu este asia de siguru de victori'a guvernului, este si faptulu, cà cu acést'a ocasiune apeléza din nou la opositiunea moderata maghiara cá sè se alature la partid'a guvernului, deórace si ea sta pe aceea-'si basa de dreptu publicu. „P. Ll." se teme, cá nu cumva in cursulu lupteloru electorale opositiunalii moderati, combatendu cu prea mare focu pe guvernu, se inainteze numai siansele Kossuthianiloru! Mai departe recunósce numitulu diaru, cà in tiéra domnesce mare nemultiamire din caus'a dariloru, ce crescu mereu si dice: „maioritatea natiunei" se semte mai multu atrasa de càtra partid'a, „care documentéza esistenti'a s'a prin lucrare practica." Resultatulu lucrarei partidei guvernului provóca cea mai mare nemultiamire in poporu, si apoi totu acestu poporu sè se semta atrasu de acea lucrare? Este impossibilu a cuprinde asia ceva cu mintea sanetósa.

In Cislaitani'a este inca totu cérta pentru universitatea din Prag'a la ordinea dilei. Guvernulu voiesce se procédа totu pe cararea, pe care a apucatu in cestiunea egalei indreptatiri a limbeloru si se resolve cestiunea universitatii pe calea ordonantieloru. Nemtii protestéza si sustienu, cà ori-ce organisare noua a universitatii are lipsa de

incuviintiarea parlamentului. Se nasce intrebarea, cà ce atitudine va observá senatulu academicu façia de ordonantiele guvernului, privitórie la impartirea in dóue a universitatii. Unu conflictu pare a fi neevitabilu. Nemtii centralisti in principiu nu se potu contraria, dér' in realitate cauta tóte medilócele, spre a se impotrivi la implinirea dorintiei Cehiloru de a avé si ei o universitate.

In siedinti'a de Vineri camer'a romana a primitu legea asupra strainiloru asia, cum a fost votata de Senatu. Art. I alu acestei legi suna asia: „Strainulu, care 'si are domiciliulu séu resiedinti'a s'a in Romani'a si care prin portarea s'a in timpulu siederei sale in tiéra ar' compromite siguranti'a interióra séu esterióra a statului, séu ar' turburá liniscea publica séu ar' luá parte la lucrari, avendu de obiectu resturnarea ordinei politice séu sociale in tiéra séu in strainatate, va poté fi constrinsu de guvernu de a se departá din loculu, in care se afla, séu de a locui intr'unu locu anume determinatu séu chiaru de a parasi tiér'a." Respundiendu d-lui N. Ionescu, care a combatutu legea, declarà d. ministru-presiedinte, cà guvernulu sustiene acestu proiectu de lege esitu din initiativ'a parlamentara, nu in urm'a vr'unei pressiuni esterióre, ci pentru cà s'au aratatu simptome in tiéra, cari dau nascere temerei cà doctrinele de resturnare cauta a prinde radacina si aci — In aceeasi siediuti'a s'a cetitu mesagiulu regescu pentru prelungirea sessiunei estraordinare a corpuriloru legiuitóre pêna la finea lunei lui Maiu (13 Iuniu n.)

Din Petersburg se anuncia, cà justiti'a rusésca si-'a indeplinitu terribil'a missiune prin justitiarea a cinci dintre condamnatii la mórte pentru atentatulu comisu contra imperatului Alessandru II. Pedéps'a de mórte a fostu indeplinita Vineri in 15 Aprile la 9 óre inainte de prandiu asupr'a lui Kibalcici, Michailoff, Sofi'a Perowska, Ieljaboff si in fine Rusakoff. Essecutarea condamnatei Iesse Helfmann a fostu amanata din caus'a, cà este impovarata. Toti acesti nefericiti au aratatu pêna in fine o uimitóre taria de sufletu. Spectacolulu a fostu cu atâtu mai ingrozitoriu, cu câtu esecutarea a fostu indeplinita intr'unu modu fórte chinuitoriu din caus'a nedibaciei câlailoru. Aceste esecutari au produsu in capitala o irritatiune fórte mare cu deosebire din causa, cà publiculu asteptá cá sigura agratiarea contesei Sofi'a Perowska. Umbrele imperatului Alesandru II sunt resbunate, déra in a nu impacate. In Russi'a va incepe de siguru o era de desperare, déca imperatulu Alessandru III va voi sè pedepsésca poporulu pentru fara-delegea nihilistiloru, déca lu va face se-'si pérda ilusiunile, ce incepuse a-'si-le face in asteptarea unei nóue ere mai bune prin o politica implacabile de repressiune si prin inasprirea opressiunei de pên'aci. Se vede cà in Petersburg pên'acum se afla de asupr'a totu acelu partidu, care considera poporulu rusescu cá necoptu inca pentru libertate. Maturitatea pentru libertatea politica póte-'si-o óre câstigá unu poporu pe altu drumu, decâtu pe acela alu esercitiului si alu scólei libertatii?

Diarêle polóne raportéza din Petersburg unu faptu, care cu dreptu cuventu a produsu in capitala o sensatiune fórte mare. Profesorulu dela universitatea Solowieff in o conferinti'a tienuta la adunarea unei reuniuni slave a vorbitu despre civilisatiunea rusésca si despre pedéps'a de mórte si încheià cu cuvintele: „In acestu momentu se pronuncia fara indoiéla in sal'a tribunalului o sententia de mórte (asupra nihilistiloru). Imperatulu ar' trebui se nu subscria acéstà sententia. Elu nu este numai administratoriulu puteriloru fisice ale poporului ci si representantulu intereseloru lui morale. Aceste din urma pretindu, cá se nu 'si resbune asupr'a unoru ómeni lipsiti de aperare. Imperatulu ar' trebui se pardoneze! Déca nu voru inceta de a mai versa sange, noi inca nu vomu incetá de a luptá." Aceste cuvinte au fostu primite din partea auditoriului, ce numerá preste 1300 de persóne cu aplause frenetice. Persónele militare, cari erau de façia parasira numai decâtu sal'a; unu oficeru inse nu s'a pututu retiené se nu se apropiè de conferentiaru si amenintiandu-lu cu pumnulu se-i strige unu detunatoriu: „Taci". In urm'a acestei conferintie profesorulu Solowieff a fost arestatu.

Imperatulu Alesandru III nu se semte destulu de siguru in actual'a s'a resiedintia de véra contra unui atentatu nihilistu, pentru aceea cauta a-si cumpera in tienutulu Lugas unu palatu mai usioru de pazitu, in care se va muta imperatulu numai decâtu.

Apropiat'a complanare definitiva a conflictului turco-grecu a produsu unu bunu efectu in Europa occidentala. Press'a anglesa este fórte multiamita cu solutiunea aflata de puterile europene si primita deja de Greci'a. „Standard" dîce: „Teritoriulu, ce-'lu capeta Greci'a este celu mai mare teritoriu, ce l'a capetatu vre-odata o tiéra pe cale pacinica. Totulu ce mai póte cere Greci'a, este garanti'a Europei, cà Turci'a 'si va tiené cu esactitate promissiunile. Déca lucrurile se voru petrece fara demonstratiuni in Aten'a séu fare caderea d-lui Comunduros, atunci acést'a va fi unu semnu de bunu auguru pentru poporulu grecescu. Tóte guvernele 'si voru gratula pentru paciniculu successu alu silintieloru loru comune. Concertulu europénu póte cà nu va puté suporta prob'a resboiului, cu tóte aceste solutiunea cestiunii fruntariiloru turco-grecesci este o dovada mai multu despre aceea, ce póte elu face in timpu de pace."

Trupele francese aveau se tréca granit'a tunisiani a a doua di de pasci. Cum se voru purta comandantii trupeloru francese façia de trupele beyului, se spune in urmatóri'a notitia oficiósa publicata in tóte organele guvernamentali: „Déca trupele beyului se voru arată in cerculu de operatiune alu armatei nóstre, atunci comandantii corpuriloru, precum se asigura, le voru provocá sè se impartesiésca la espeditiune si la pedepsirea Krumiriloru. Déca voru refusá de a face acést'a si voru remané cá corpu de observatiune: atunci comandantii trupeloru nóstre au ordinulu se le provóce si in casu de trebuintia se-le constringa chiaru de a-se retrage pêna la o departare, de unde se le fia impossibile ori ce intrevenire dusmanósa."

Diarulu clericalu „L'Estafette", pretinde a fi aflatu, „cà guvernulu italianu ar' fi facutu in Berlin incercari pentru a încheié o aliantia, a careia consecintia imediata ar' fi unu resboiu cu Franci'a. Guvernulu italianu cu ajutoriulu nemtiloru ar' voi se puna man'a pe Savoi'a si Nizza in timpulu, in care Franci'a ar' fi ocupata in Tunis. Prin cercurile din Berlin lumea este fórte ingrijita din caus'a redesteptarii spiritului militariu in Franç'a, ce s'a vediutu cu ocasiunea espeditiunii tunisiane. Austri'a fiindu sondata in privinti'a acestei aliantie germano-italiane, ar' fi cerutu, cá pretiu pentru neutralitatea s'a mana libera in privinti'a Salonicului." — Aceste sciri absurde ale organului clericalu nici nu mai au trebuinti'a se fia desmintite, de vreme ce se desmintu ele insele... Nu se póte negá in adeveru, cà referintiele celoru dóue mari state latine sunt astadi fórte incordate, dér' n'au ajunsu inca pêna acolo, cá singurulu midiulocu de aplanare se fia tunulu.

Referintiele in Irlandi'a incepu éra-si a deveni din ce in ce totu mai grele. Caus'a este cu deosebire procedur'a cea fara de nici unu scrupulu a Laud-lordiloru, cari voru se profite de starea esceptionale, in care se afla Irlandi'a, pentru cá sè se scape de arendasii loru, inca inainte de a-se introduce nou'a lege agraria. Scóterile de pe mosii au ajunsu la o cifra fórte insemnata; in lun'a lui Ianuariu s'au datu afara 48 de arendasi, in Februariu 92; in Marte 215. Pe o singura proprietate s'a immanatu in septemen'a trecuta pe cale judecatorésca darea afara a mai multu de 500 de arendasi, astfeliu, cà pên'acum sunt amenintiati preste 700 de farmeri d'impreuna cu familiile loru de teribil'a sórte, se fia lasati pe drumuri cá cersitori. Ferberea e astufeliu, cà crimele agrarii au inceputu se fia érasi la ordinea dilei.

Din New-York se scrie, cà o societate irlandesa din acestu orasiu a decisu se omóre pe d-lu Gladstone, din causa, cà densulu a introdusu in Irlandi'a legile de siluire. Indata ce a sositu acést'a scire la Londr'a politi'a s'a si pusu in legatura cu autoritatile politiene din Cheshire si Flintshire, pentru a lua mesuri de aperare pentru persón'a primului ministru, care petrece in momentulu de facia in castelulu Hawarden. Legea agraria a d-lui Gladstone este viu discutata din partea pressei anglese. „Times" o numesce „unu admirabilu esemplu de legislatiune bine cugetata". Impressiunea generala, produsa asupr'a ómeniloru, cari judeca sine ira et studio, este, cà, déca legea va trece prin parlamentu in form'a propusa de d-lu Gladstone, atunci ea nu va da proprietariloru nici unu motivu de a-se plange, pe candu de alta parte ea satisface tóte legitimele pretensiuni ale poporului irlandesu. Partidulu liberalu s'a declaratu pentru primirea legii, despre care se crede, cà va deslega cestiunea agraria irlandesa celu puçinu pentru o generatiune.

Press'a européna si Regatulu romanu.

Diarului italianu L'Ossevatore Romano, dela Aprile, scrie urmatórele asupra proclamarii Regatului romanu:

„. . .Noi amu urmaritu in totu déuna cu celu mai viu interesu fasele si vicisitudinile, prin care au trecutu fratii nostri romani. Amintirile despre comunitatea nóstra de orgine sunt nesterse, de si despartiti si bantuiti de invasiuni barbare, romanii pastrara necontenitu, cá si acum chiaru, afectiunea loru pentru patri'a mama, cá cum Traianu ar' mai fi traindu inca in acele locuri, in acele regiuni. Ne-amu bucuratu de reconstituirea loru intr'unu statu unitu, de dobêndirea independintii loru, aretandu-ne mandri de bravur'a ce ei documentara in ultimulu resbelu si de onórea tinuta susu a numelui romanu.

„Acum ii felicitamu pentru proclamarea Regatului, in care nu vedemu inse unu nume numai, o schimbare, ci o era de stabilitate si o basa pentru o desvoltare mai mare de putere si de respectu din partea celoru-l-alte natiuni. Atitudinea, ce au pastratu pêna acum simtiemintele loru de ordine si intieleptiunea loru in discussiuni, le-au atrasu stim'a intregei Europe. Noi le uramu, si'i sfatuimu chiaru din sufletu, se-'si mantiena demnitatea loru si acele virtuti tari, cari fura mostenirea ce ne-au lasatu stramosii nostri. Salutamu dér' din anima noulu Regatu romanu."

Indolu 3 Aprile 1881.

Nu e datorinti'a mea nici nu sa chiematu a desbate pe calea publicitatii portarea oficiósa si privata a Episcopului dela Gherla, ci ar' fi datorinti'a clerului si crediutiosiloru din respectiv'a diecesa de a controlá faptele numitului Episcopu. Nu potu retacé inse o impregiurare, care a-si dori sè nu se adeverésca. Dice dical'a romanésca, cà faim'a rea strabate cá calulu bunu. Asia si despre Episcopulu Gherlei s'a latitu faim'a, cà la S. Liturgia, candu celebréza, nu pomenesce pe Metropolitu, ci pe Pontificele romanu.

Mie nu mi vine a crede unu asemenea lucru, pentru cà Preotii la S. Liturgia precum si la tóte functiunile sacre, trebue se pomenésca pe Episcopu, Episcopulu pe Metropolitu si Metropolitulu pre Pontificele romanu. Dieu Episcopulu Gherlei, déca si-ar' trage pre sama, si-ar' tiené de datorintia suprema a pomeni pe Metropolitulu la S. Liturgia si alu imitá intru tóte, cà cu acésta e datoriu si facêndu acestea de voia buna, in asia mesura ar' fi iubitu de cátra cleru si intreg'a natiune precumu este iubitu si onoratu prea iubitulu nostru Metropolitu Dr. Ioanu Vancea. — Inse se lasamu, cà Episcopulu dela Gherl'a se-si percurga calea s'a, pentru cà mai curêndu séu mai tardiu cei competenti voru trebui se-i céra séma despre tóte, câci Episcopulu e pentru Biserica, ear' nu Biserica pentru Episcopu.

Desi miseri'a e mare si se iea totu mai mari dimensiuni in urm'a nenumerateloru greutati, totusi in urm'a Apeluriloru, publicate pentru ajutorarea Gimnasiului dela Beiusiu, Monumentulu lui Andreiu Muresianu, Reuniunea bisericésca Archi-Diecesana gr.-cat. din Blasiu in Tractulu Protopescu alu Indolului s'a facutu colecta contribuindu urmatorii: Subscrisulu 2 fl., Samsonu Ratiu 1 fl., Petru Suciu 1 fl., Ioanu Molnaru 1 fl., Ioanu Munteanu 1 fl., Titu Farcasianu 1 fl., Nicolae Rusdea 1 fl. Stephanu Hossu 1 fl., Vasiliu Hossu, 1 fl., Demetriu Vutca 1 fl., Ioanu Morariu 1 fl., Ivanu Samuila 1 fl., Filofteiu Munteanu 1 fl., Ioanu Marcu 1 fl., Demetriu Cremene 1 fl., Ioanu Partila 1 fl., Iacobu Bordanu 1 fl., Demetriu Botha 1 fl., Ioanu Nicóla 1 fl., Vasiliu Farcasianu 50 cr., Parteniu Bârlea 50 cr., Bisericele din Indolu, Hasdate, Saceiu, Jara, Beliora Hasmasiu, Silvasiu, Bicalatu, Magura cate 50 cr., unu anonimu 13 cr., cu totulu 25 fl. 63 cr. — 14 fl. 63 cr. sau transpusu in alaturare cu cól'a de contribuire la — Directiunea Gimnasiului din Beiusiu, 5 fl. 50 cr. la Reuniunea bisericésca Archi-Diecesana din Blasiu, 5 fl. 50 cr. se transpunu Pr. Onoratei Redactiuni

pentru monumentulu lui Andreiu Muresianu cu acea rogare, se binevoiti a-i inainta la loculu destinatiunei.

Petru Ales. Vlass'a
V.-Protopopu.

O privire seriósa asupr'a starei scóleloru nóstre confessionale.

De sub pólele muntiloru sudostici ai Transilvaniei in septeman'a patimiloru 1881.

Un'a dintre petrile fundamendale, pe care e radimata natiunea nóstra, si care ne lasa sperantia de unu viitoriu mai ferice, e fara indoiéla — scól'a si inca scól'a poporala.

Intrebandu, cari sunt focularielo asupr'a caror'a trebuie se-ne indreptamu atentiunea, in giurulu càror'a trebuie se-ne grupamu cu totii, cá umeru la umeru se luptamu contr'a la ori si ce obstaculu, ce se va pune spre impiedecarea radieloru de lumina, ce suntu menite a luminá si nóue, ni se va respunde: biseric'a si scól'a ori scóla si biseric'a, suntu acele focularie, cari de seclii, din obscuritatea anticitatii pêna in diu'a de astadi, cá nesce lucéferi luminosi ne-au condusu pre calea adevêrului. . . Vedemu cu totii, càci nu voimu a inchide ochii inaintea intemplariloru dilnice, cà adi vitregitatea unoru impregiurari fatale ne incungiura in totu loculu. Este timpulu supremu, a batutu or'a a douesprediecea, nu potemu privi cu indiferintia, cele ce se pregatescu pentru noi, in contr'a nóstra, càci atunci amu dá dovéda despre cea mai crassa incapacitate si cea mai adênca letargia. . .

Déca biseric'a si scól'a ne-au fostu in trecutu totu-deauna insoçitórele si consolatórele nóstre, atàtu in óre de bucuria, càtu si in suferintia in timpulu de façia, trebue se ne dàmu cu atátu mai multu silintia, cá se-le redicàmu auctoritatea si védi'a si mai multu, sacrificêndu-ne pentru densele si filerulu celu mai din urma! Trebuie se o facemu acést'a cu tóta diligenti'a si nepregetarea pêna dispunemu de têmpu, cá nu: càirea din urma, se fia mai rea, cá cea de antaiu! Acumu, candu vedemu, cà incepu a se repeti cele petrecute odata — epocele de suferintia —, acumu se recere cá toti se-ne inrolàmu chiaru si numai de gregari simplii, inse cu voia firma si cugetu curatu. Si atunci vomu fi in stare ori si ce a infruntá, ce se va redicá in contr'a nemicirei esistentiei nóstre. Cunóscemu, ba chiaru semtimu ranele trecutului, cunóscemu amarulu, déca inse ni-s'a datu, cá se respiràmu si puçinu aeru mai curatu, nu trebuie se fimu nepasetori, cá se lasàmu din indiferentismu se recada poporulu in starea trista si umilitóre de mai inainte, càci a-ne mai smulge din o astfeliu de stare, póte cà nici fortiele nu ne-ar' mai ajunge! Nu se póte negá, avemu eminenti barbati ante-luptatori, cari dî si nópte veghiéza cá nesce sentinele ne-adormite; acestor'a inse trebuie se-le dàmu si noi totu sucursulu possibilu atàtu moralu càtu si materialu. Avemu barbati, carora prosperarea si inflorirea bisericei si scólei, le Zace multu la anima; dér' pe lenga acesti'a trebuie sè se grupeze toti, cà ti voiescu inaintarea si bunastarea poporului nostru, càci numai atunci se póte portá lupt'a nationale cu energia si cu succesu.

Ne voindu a abusá de indulgenti'a pré stim. redactiune si a on. publicu cetitoriu, voiu trece la tem'a, ce 'mi-am propusu.

Supraveghiarea asupr'a bisericeloru si scóleloru confessionale prin legea din 1868 s'a incredintiatu autoritàtiloru bisericesci de aceea-si confessiune. Auctoritàtile bisericesci s'au ingrigitu, cá fiacare comuna se aiba preotulu si invetiatoriulu seu. Ele s'au ingrigitu si de salarisarea acestor'a. Au facutu dispusetiuni atàtu cu privire la preoti, càtu si la invetiatori. Dér' e intrebarea, cà óre pusus'au acele si in pracsa, ori cà au remasu multe litera mórta? S'au pusu, dér', in càtu pentru instructiune, multe comune au remasu fara invetiatoriu, séu cá se nu remana lucrulu de totu balta a luatu asupr'asi sarcin'a de invetiatoriu, preotulu, dênsulu apoi, in càtu i-au iertatu alte ocupatiuni, s'a interesatu cá pre apucate si de scóla. Se va obiectá póte, cà ce erá de facutu, déca nu s'au capetatu invetiatoriu? Inse caus'a, din care in unele locuri nu se pré capeta invetiatori, nu e numai modestulu salariu, dér' suntu si alte ne-numerate neajunse, ce se voru vedé mai in josu.

. . . Dupa càtu-va tempu au fost inceputu a esi atàtu de prin preparandiele confessionale, càtu si din a-le statului, càte unu invetiatoriu cu cualificatiune receruta, c'unu cuventu pregatitu pentru carier'a de invetiatoriu. Se vedemu, ce sórte au avutu atari invetiatori? — Se apropia tómn'a, si se deschidu concurse pentru posturi invetiatoresci. Invetiatoriulu nostru, pregatitu pentru carier'a s'a, suplica dupa vr'unu postu. Suplic'a trebuie se mérga la protopopu, ori la alta auctoritate de aci, la preotu. Aci depinde acum'a dela preotu, cà se reiésa respectivulu de invetiatoriu, càci lênga dênsulu mai e si x si y — póte din comuna, cari sciu puçinu rîcài si ceti. Si ce se vedi? Din joculu sórtei nemilóse se intempla de multe ori, cà invetiatoriulu pregatitu prin preparandii etc. . . nu reiese, ci x séu y, care scie carte, càtu trebuie se invetie copii in patru luni de scóla, pêna la Craciunu, pentru cà se invoiesce si c'unu salariu de 20—60 fl. si nu pretinde 150 fl. ori 200 fl. séu mai multu dupa concursu, devine invetiatoriu. Cá se avemu invetiatori buni, scóle bune, acestea speculatiuni trebuie eliminate. Càci, candu se tocmesci, la comuna vr'unu pazitoriu de ori ce categoria, fia chiar' si porcariu, nu se cauta la pretiulu de tocméla, ci cà este omu harnicu. Ore nu trebuie sè se caute insutitu si inmiitu si la harnici'a unui invetiatoriu? Nu este óre mai scumpu unu copilu ce voiesci a-lu avé erede in totu ce agonisesci, de càtu unu purcelu?! . . Cu acést'a ocasiune — 'mi vine in minte intemplarea urmatóre: Unu boieru avé doi fii, si càutá pentru densii unu institutoru, pre care l'a si aflatu. Nespusu de mare fù bucuri'a boierului; dér' candu audi, cà acel'a pretinde pentru ostenél'a s'a 300 fl. . . boierulu se indignà si dîse: „Cu 300 fl. mai bine — 'mi cumperu doi boi“. — „Tiene ti banii — respunse instutorele si astépta se-ti crésca copii, càci, candu voru fi mari, vei avé si bani si doi boi“; adause ofensatulu invetiatoriu . . . . . In càtu a fostu acést'a asertiune drépta séu nu, o lasu in bun'a chibzuintia a onorabililoru lectori ai „Gazetei“. —

Mai suntu casuri si de alta categoria. Suntu 3 ori patru concurenti; unulu, doi séu trei mai buni, ér' unulu mai slabu — intielegu in cualificatiune — si cá se nu créda ei, cà li-se face nedreptate, se pune postulu la licitatiune decrescendo, dér' nici decàtu nu se cauta la aptitudinea aspirantiloru si de buna séma totu badea Tóderu reese, càci dênsulu se invoiesce si cu mai puçinu, si scie cantá inca si pe nasu. Apoi càte alte casuri se mai dau: Unii promitu cev'a pe sub mana; altii se invoiescu si cu 20 fl., numai se pórte titul'a de: „d-lu invetiatoriu“, spre rusinea tagmei invetiatoresci, Altii o patiescu, cà nu suntu din Comuna, ori cà n'au partidu, de ar' fi chiaru unu alu doilea Pestalozzi, totu remane badea Nicolae din comuna, cà are ómeni, e din satu; si „vedi e omulu nostru“. E tocmitu cu vr'o 80 multu 100 fl., din acei'a, déca nu jumetate, a trei'a parte o capeta preotulu si altii, cari i-au statu bunu, de l'au pusu „domnu“ si n'au tienutu cu „veneticulu“, care se pórta „domnesce“, si nu merge „de domnu ce-e“ nici la càrciuma, si in petreceri cu ómenii; siéde totu la scóla, par' cà se faca din copii totu popi si dascali! Ori si, déca e din comuna invetiatoriulu celu mai cualificatu, si nu iubesce petrecerile scandalóse, totu reese celu mai debilu, pentru cà se invoiesco si cu salariu mai puçinu, apoi cá printre parantese, cercetéza càrcium'a regulatu. Potu se aratu casuri speciali, ceea-ce voiu si face cu alta ocasiune. . . .

Déca facemu o privire asupr'a unoru asemeni scóle, ce potemu se dîcemu, déca nu, cà ele suntu de compatimitu si de plansu! Candu se astépta vr'unu inamicu dintr'o parte séu din alt'a se intre in tiéra, se gramadescu acolo munitiuni, soldati se facu fortificatiuni, càtu numai se póte mai solide, numai si numai, cá se póta face impossibila navalirea inamicului! Candu scólele nóstre inca se afla cám in o astufeliu de stare, ce facemu noi pentru aperarea loru? cumu se asteptàmu inamiculu cu astufeliu de individi, ce nu au arm'a in mana? Ne trebuie soldati bine inarmati, barbati vigurosi, provediuti respective invescuti cu armatur'a de lipsa, de susu pàna josu; si atunci postàmu inaintea inamicului fora nice o téma. Asteptàmu anulu 1883, cá unu anu de victoria, candu speramu, cà armatur'a nóstra va aratá inamicului, cà este impossibile a distruge unu atare elementu plinu de viétia si energia, dupa cum dîce G. Sionu: „Aratàti, cum cà traiesce elementulu seu, — Vorbiti scrieti romanesce, pentru D-dieu“! . . . . Dér' spre acestu scopu trebuie se pregatimu bine càlile; se curatimu toti scàietii si spinii, càci atunci firele de gràu cu atàtu se voru desvoltá mai bine, si in locu de fructe indiecite, voru aduce insutite si inmiite. Trebuie din partea autoritatiloru competenti sè se iea mesurile spre stêrpirea reului si alu abusuriloru pretotindeni, càci, pàna unu membru alu corpului e bolnavu intregu corpulu patimesce; ér', déca se curéza si acel'a, corpulu prosperéza si se intaresce.

(Va urmá.)

Diverse.

(**P r i n c i p e l e m o s t e n i t o r i u R u d o l f**) va sosi la 20 Aprile in Triestu unde va fi primitu cu mare pompa. Se facu pregatiri mari pentru serbarea cununiei in Vien'a, dér' si in Pest'a si Prag'a nu voru se remana inderetu. In Prag'a au si inceputu se construiésca arcurile de triumfu, celu mai mare dintre aceste va costá 9000 fl. Prin comune se organiséza banderii. In Pest'a la sosire 200 de fete imbracate in albu voru aruncá flori in calea parechei princiare. Sér'a se va dá unu balu de burgesi càtu se póte de stralucitu. Insul'a Margaritei va fi iluminata cu 3000 de lampióne. — In 25 l. c. orasiulu Bruxel'a va dá unu balu in onórea fidantiatiloru princiari.

(**D - l u D r. G r e g o r i u S i l a s i**), doctoru in teologia si professoru de limb'a si literatur'a romana la facultatea filosofica dela universitatea din Clusiu, la propunerea ministrului reg. ung. de instructiune, a primitu dela Maiestatea S'a diplom'a de doctoru in filosofia h o n o r i s c a u s a.

(**D e l e g a t i p e n t r u c o n f e r e n t i 'a d e l a S i b i i u.**) La Hatiegu s'au alesu: Ioanu Ratiu protop. si Beniaminu Densusianu, vicariu. — In Abrudu: Ioanu Gallu protop. si A. Filipu adv. — In Bistritia: Daniilu Lica si Gabrielu Manu. — In cerculu Cristianului: Ioanu Hanea si Partenie Cosm'a — In Alb'a-Iuli'a: Mateiu Nicola si Rubiu Patiția. — In Nocrihu: Dr. Il. Puscariu si Zach. Boiu. — In cerculu Hunedórei: Avr. Puscariu si Mich. Boutescu. — In Vintiu de josu Dr. Maieru si adv. I. Cosieru.

Ni se scrie dela Bradu: In conferenti'a alegetoriloru romani din cerculu electoralu alu B a i e i d e C r i s i u, pentru conferenti'a ce se va tiené in Sibiiu la 12 Maiu s'au alesu: Sigismundu Borlea si Teodoru Popu advocati, in Bai'a de Crisiu. In cerculu acest'a electoralu alegêtorii romani suntu in maioritate precumpanitóre. In conferenti'a din 7 Aprile n. tienuta in B r a d u lá alegerea delegatiloru au participatu vre-o 30 inteligenti si poporu. Vorbitorii au opinatu pentru: „passivitate“, maioritatea. Altmintrea, s'au deobligatu a observa strictu conclusele conferentiei din Sibiiu.

(**N i c i e s p o s i t i u n e a s e n u f i a r o m a n é s c a.**) Fóia Kossuthiana „Ellenzék“ se supera, cà d-nii Partenie Cosm'a si Eugen Brote vorbescu in apelulu adresatu càtra publiculu romanu de o espositiune „r o m a n é s c a“ Cism'a nu are natiunalitate inaintea celoru dela „Ellenzék“ afara numai déca este cu cocarda si cu pinteni ungouresci.

(„**D e g e n e r a m u!**“) esclama fóia guvernamentala din Clusiu „Magyar Polgár“. Recrutarea din anulu acest'a va fi cum se vede si mai nefavorabila, cá cea din anulu trecutu. Dintre o suta de juni abia 2—3 se gasescu apti pentru serviciulu militariu!

(**Nihilistii atentatori**) au fost dusi la spendiuratóre in 15 l. c. Mii de ómeni se adunasera pe campulu Semenovski, unde erau redicate furcile intr'o inaltime de vre-o trei stanjini, pe o estrada se vedeau doue bàrne verticale, cari erau de asupra impreunate cu o bàrna horizontala, cu siése inele de feru, de cari atêrnau strêngurile. Intregu esiafodulu era vapsitu negru. Càlaulu cu barba rosietica cu-o fisionomia urita, imbracatu in haine tieranesci aparu inainte de 9 óre si incercà franghiele, déca sunt destulu de tari. Cu elu mai venira o sluga a lui si patru delincuenti cá adjutori. La 9 óre tobele soldatiloru dadura semnalulu. Criminalii sosira pe dóue carutie, inainte Russakoff cu Jeliaboff imbracati in haina négra lunga cu siepci negre si legati cu spatele càtra cai; apoi venira in a dou'a carutia Kibalcici, Perowskaja si Michailoff totu asia imbracati. Toti aveau pe peptu o tabla cu inscriptiunea „Czareubijza“ (asassinii Tiarului) Inaintea acestoru carutie mergeau oficeri si cazaci cu lancile. Criminalii fura condusi la furci, ei erau fórte palidi, dér' numai la Russakoff, Mihailoff si Kibalcici se observá frica mai mare de mórte. Inderetulu esiafodului erau asiediate cinci cosciuguri; aspectulu acest'a era de totu ingrozitoriu, si delicuentii priveau cu gróza la strêngurile, cari atêrnau josu mai de unu stanjinu. Se cetesce sentinti'a; dupa aceea se iea josu pecatosiloru tabl'a de pe peptu. Cinci preoti se suira apoi pe esiafodu, dandu condamnatiloru crucea spre sarutare; toti cinci sarutara crucea si manile preotiloru. Dupa acést'a preotii s'au datu josu de pe estrada, ear' càlaulu aduse cinci saci de pandia alba, in care fura imbra-

cati condamnatii asia, cà nu mai poteau vedé nimicu. Dupa acésta carneficele isi incepú oper'a, condamnatii au fost spendiurati de-a rêndulu. Mórtea lui Mihailoff a fost ingrozitória, de doue ori s'a ruptu strêngulu, dupa aceea veni la rêndu nihilist'a Perovskaja. Russakoff, care a aruncatu bomb'a, a fost celu din urma, elu a suferitu mare tortura, càci, desi nu vedea nimicu, a semtitu inse de patru ori sguduitur'a, care a adusu mórtea colegiloru sei. Tobele sunáu necontenitu. Esecutiunea a duratu cu totulu 17 minute.

Convocare.

Subscrisii in sperantia, cà se voru mai indreptá drumurile cele desfundate ale campiei, invita pre toti p. t. alegatorii romani din cerculu (colegiulu) electorale dietalu alu Têrgulu-Muresiului din comitatulu Muresiu-Turd'a a participá la adunarea electorale, ce se va tiené in 2 Maiu st. n. in localitatea scólei gr.-cath. in Bandu (Mezö-Bánd) la 10 óre antemeridiane, pentru a formá unu clubu electoralu cercuale si pentru a alege 2 delegati la conferenti'a generala electorala a tuturoru alegatoriloru din tóte colegiele (cercurile) electorali ale Transilvaniei, ce va avé locu in 12 Maiu in Sibiiu, cu scopu de a se consultá asupra atitudinei romaniloru ardeleni façia de alegerile dietali viitórie.

Datu in Têrgulu-Muresiului 10 Aprile.

Din increderea mai multoru alegatori:

Vasiliu Hossu, protopopu. *Simionu Calutiu,* advocatu.

Clusiu 27 Martiu 1881.

(Urmare si fine.)

16. Sabesiulu-sasescu: colect. Dr. Pompiliu Isacu; Georgiu Anghialu 3 fl Barcianu 1 fl. Ioanu Onitiu 2 fl.

17. Poién'a Sibiiului: colect. Nicolau Ciugudeanu; Nicolae Dobruta 1 fl, Ioanu Hendorianu 50 cr. Ioanu Prodanu 1 fl. Dumitru Sinfana 1 fl. Const. Branga 1 fl. Ioan Vladt 1 fl. Nic. Manegutiu 1 fl. Bucuru Marcu 1 fl. Nicolae V. Opreanu 40 cr. Ioanu Radu 40 cr. Dum. St. Opreanu 50 cr. Bucur Manitiu 30 cr. Ioanu Vulcanu 20 cr. Nic. Vulcanu 20 cr. Dum. Suciu 50 cr. Const. Serbu 30 cr. Ioanu Gise 20 cr. Avram. D. Opreanu 50 cr. Ioan Fentena 20 cr. Ioanu Vornica 20 cr. Const. Vulcanu 50 cr. Dum. Stoianu 20 cr. Ioanu Manitiu 40 cr. Dum. Bozdugu 20 cr. Nicol. Radu 50 cr. Ioanu Dencilla 30 cr. Const. Serbu 50 cr. Nic. Ciugudeanu not. 2 fl. Mina Ciugudeanu 50 cr. Nic. Suciu 18 cr.

18. Desiu: col. Ioanu Cipu; A. Munteanu 1 fl. Hosszu P. 1 fl. Petru Anca 1 fl. Simeonu Popelia 1 fl. Georgiu Popu 50 cr. Ioanu Cipu 50 cr.

19. Dobra: col. Demetriu Lákatos; Lázár Aspár 2 fl. Rumul de Crainicu 1 fl. Iacobu Erdélyi 50 cr. Iosifu Campureanu 50 cr. Sofronie Ollariu 50 cr. Iosif Christe 1 fl. Georg Herbay 50 cr. d. Gyárfás Kálmán 50 cr. Essig Halpesu 40 cr. Iosif Petrovicu 1 fl. Tom'a Neamtiu 50 cr. Iacobu Germanu 50 cr. Ales. Fischer 50 cr.

20. Campeni: col. Dr. Aureliu Chisbacu; Ioane Todea 1 fl. Dr. Aureliu Chisbacu 1 fl.

21. Bàrgau: colect. Simeonu Monda; Atanasiu Usieriu 1 fl. Ioanu Bozdugu 1 fl. Leo Buzdugu 50 cr. Ilarianu Borga 30 cr. Pavelu Besia 50 cr. Teodoru Vrasmasiu 1 fl. St. Vrasmasiu 20 cr. Gr. Baloiu 20 cr. Cirila Danu 1 fl. Vasiliu Popu 1 fl. Dr. N. Hanganutiu 1 fl. Moisa Popp 1 fl. Simeonu Monda 1 fl. 30 cr.

22. Orastia: colect. Silviu Herbay; Herbay A. 1 fl. Nedelcu 1 fl. Zigrisch 1 fl. Blaciu 1 fl. Buja 1 fl. 20 cr. Popoviciu 1 fl. Boldea 1 fl. 30 cr. Terfaloga cap. 2 fl. Campeanu maj. 5 fl.

23. Reginu: colect. Patriciu Barbu; Patriciu Barbu 1 fl. Eugeniu Crisianu 1 fl. Ioanu Branea 1 fl. Galateanu Siagan 1 fl. Leonu Lupu 1 fl. Alesandru Ternoveanu 1 fl.

24. Hunedóra: colec. Mihaiu Bontescu; Mihaiu Bontescu 2 fl.

25. Deva: colect. Franciscu H. Longinu; Dr. Lazaru Petco 2 fl. George Secula 1 fl. F. H. Longinu 1 fl. Nicolau Oprea 1 fl.

26. Rodna-vechia: colect. Gerasimu Domide; Florianu Domide 2 fl. Clemente Lupsiaiu 5 fl. Panteleimonu Domide 2 fl. Iacobu Popp 1 fl. Ioanu Issipu jude cercuale 1 fl. Emiliu de Hosszu 1 fl. Inocentiu C. Porcius 50 cr. Gerasimu Domide 1 fl. Iacobu Berciu not. cerc. 66 cr. Ioane Constantinu inv. primariu 20 cr. Vasile Dobosiu 10 cr. Isacu Danila 20 cr. Pantelemon Lupsai 20 cr. Iosifu Balu 20 cr.

27. Dela senguratéci: Dr. Moga (Sibiiu) 5 fl. Ioanu Moldovanu prot. gr. c. (Catin'a) 3 fl. Kraus Maior 2 fl. Amiculu Familiei 4 fl. Teofilu Hosszu (Mociu) 1 fl. 50 cr. Petru Rosca (F. Sz. Petru) 1 fl. Stefanu Lengyel (Boiu-Mare) 1 fl. 50 cr. Constantinu Stejariu (Sibiiu) 1 fl. Dumitru Cosm'a (Fejurda) 1 fl.

28. In sér'a Concertului au suprasolvitu: Escel. S'a Generalu-lu Némethi 4 fl. 50 cr. Georgiu Ghica 50 cr. Ioanu Cincaiu 50 cr. Iosifu Himmelstein 2 fl. Gavrila Popu 1 fl. Ioanu Dumetrescu 1 fl. Iosifu Cioplea 50 cr. Dr. Aureliu Isacu 2 fl. Dr. Haller Károly 5 fl. Dr. Popu 50 cr. Simeonu Popu 50 cr. Dr. Gregoriu Silasi 50 cr. Gregoriu Nicóra 1 fl. 50 cr. Illustr. S'a Alesandru Bohatielu 2 fl. Nicolau Bene de Sienteu 50 cr. Vasiliu Draganu 50 cr. Simeonu Viscanu 3 fl. 50 cr. Ioanu Gêrmanu 2 fl. Secula Georgiu 50 cr. Petru Trutia 50 cr. Dumitru Suciu 50 cr. Dionisiu Saboila 50 cr. Ioanu Bihoiu 50 cr. Bacila 50 cr. Vasilie Hosszu 50 cr. Teodoru Colbasi 7 fl. N. Furmann 1 fl. Comanescu jude 5 fl. Beer 50 cr. Bogdán Istvan 50 cr. N. Russu 50 cr. Gyarmati Miklos 1 fl. 50 cr. Bro. Lazarini 50 cr. Cosieriu 50 cr. Eugeniu Ratiu 2 fl.

In fine cu deosebire ne rogamu pentru scusele nóstre fatia cu P. T. Domni colectanti, cari au bene-voitu a luá asupra-le-si colectarea pentru societatea nóstra.

Recunoscemu greutatea si incomoditatea ce li s'a facutu, dér' am facut'o acést'a constandu la buna-vointi'a si devotamentulu pentru atari scopuri filantropice, li multiamimu deci la acestu locu cu-o dupla recunoscintia; ér' incàtu pentru P. T. domni colectanti, cari pêna in presentu inca nu ni-au restituitu colectele, 'i rogamu a-ni-le retramite fora intardiare nu inse si invitarile prisose.

Dr. Aur. Isacu, pres. Pompeiu Germanu, cassariu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 16 Aprile st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	115.90	Imprumutulu cu premiu ung.	—.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare	131 75	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	111.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	89.90	Rent'a de harthia aust.	77.45
dto. (II-a emissiune)	106.25	„ de argintu „	78 15
dto. (III-a emissiune)	93.75	„ de auru „	94.—
Bonuri rurale ungare	97.80	Losurile din 1860	131 90
dto. cu cl. de sortare	95.75	Actiunile bancei austr.-ungare	825 —
Bonuri rurale Banat-Timis.	96.80	„ bancei de creditu ungare	281 25
dto. cu cl. de sortare	95.25	„ bancei de creditu austriace	305.70
Bonuri rurale transilvane	96 80	Argintulu	—.—
„ croato-slav.	97 50	Galbini imperatesci	5 53
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	95.75	Napoleond'ori	9 31½
		Marci 100 imp. germ.	57 55
		Londr'a	118 —

Cursulu de Bucuresci

dela 4/16 Aprile 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Oct.	83.—	84.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	97.½	98.—
8% Oblig. domeniale 1871	1 Ian. 1 Iul.	106.½	107.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	98.—	99.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	105.½	106.—
7% „ „ urbane	idem	101 —	102.—
8% Imprum. municipalu	idem	105.½	106.—
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	210.—	215.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	28 —	28.½
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	570.—	575.—
Auru contra argintu		½	1
Auru contra bilete hipotec.		½	1
Auru contra bil. de Banca nat		½	1
Florini Val. Austr.		2.14	2.16

Anunciu de esarendare.

Bunulu dela Bucerdea grànósa, care este proprietatea fondului de institutiune gr. cath. asia numita a Parintiloru Basiliti din Blasiu, constatoriu din locu aratoriu in estensiune cam de 400 jugere 961°□, fênatiu 427 jug. 992°□, si pasiune de 175 jug. 156³ °□ impreunà cu tóte super-edificatele de locuitu si economice, si cu dreptulu regalu, se dà in arenda pre calea licitatiunei publice pe periodulu de 6 (siese) ani, incependu dela 1 Ianuariu 1882 pàna in 31 Decembre 1887 inclusive.

Licitatiunea se va tiené in 29 Aprile a. c. la 10 óre a. m. in cancelari'a subscrisului. Doritorii de a licitá voru avé a depune unu vadiu de 600 fl. v. a. adeca 10% dupa sum'a de esclamare de 6000 fl. cà arendà anuala.

Oferte scrise sigilate numai asia se voru lua in considerare, déca acelea, pre lenga aceea cà voru fi provediute cu vadiulu de 600 fl. v. a., voru fi séu subscrise cu mana propria, séu subscrierea efectuita prin un'a a trei'a persóna se va justificá prin 2 martori, cari sciu scrie; si afara de aceea voru fi provediute cu espres'a declarare, cà conditiunile de licitare suntu cunoscute oferentelui si astfeliu instruite se voru substerne Prea veneratului Consistoriu gr. cath. din Blasiu celu multu pàna in 28 Aprile a. c. si pàna la decurgerea acestui terminu conditiunile de Licitatiune se potu vedé in cancelari'a subscrisului.

Blasiu in 6 Aprile 1881.

Ludovicu Csato, advocatu archidiecesanu.

2—3

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.